

21. gada-gahjums.

Mahjas weesis.

Mašfa ar peesuhitšhanu
par paši:

par gabu 1 rub. 60 sap.
pufgabū 85 "

Mašfa bej peesuhitšhanas
Rihgā:

par gabu 1 rub. — sap.
pufgabū 55 "
3 mehneiši 30 "

Mašj. w. teel isdohs seš-
deenahm no p. 12 fahfoht.

Mašfa
par fludināšhanu:

par weenas slejas smaltu
rakstu (Petit-) rindu, jeb
to weetu, ko tašda rinda
eckem, mašfa 10 sap.

Redakcija un ešpedijija
Rihgā,

Ernst Plates bilšhu- un
grahmatu - drufatawā pee
Peštera bajnijas.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašhneeks un apgahdataijs.

Mahjas weesis isnahf ween reis pa nebetu.

N. 11.

Sestdeenā 13. Merzi

1876

Rahditajs.

Saunatahs siņas. Telegrafa siņas. Gelfšjemes siņas. No Rihgas: R. L. labd. beedr. preešhneežiba, — teatera israhdišhana. No Chrgemes pilš pagasta: pabr. grahmatu krahtuwi un winas labumu. No Wez-Kahrku pagasta: leelas siņas. No Žefwaines pufes: tureenās gaisš, buhšhana un fadsihwe. No Wallas: sagtu nedarbi. No Belgawas aprinta: fohlotaju fapulze un winas spreedumi. No Tutuma pufes: fleplama nedarbs. No Dinaburgas: attaišnojums. No Kreevijas: uguns grehli, wina zehlons un fahde. No Maštawas: brauškšana pa Seemeku jūbru.

Chrgemes siņas: No Lisabones: jesuitu fapulze, jesuitu isfurešhanahs un wina isfurešhana is bajnijas.

Lauzineeks pilšfehā jeb is labahm kaunās weenas. Pee mešhoneem us meelastu. Derigas grahmatas. Marijai. Atbildes. Norahdišhana pabr. pnehmiju bilšehm.

Peeli kumā: Meta dahwana. Graudi un seedi.

Saunatahs siņas.

No Rihgas. Laiks peenehnis pawafaras dabu, deenahm kuhst, naktim drušzin pašahš; bet ledus Daugawā wehl stahw kā muhris, lai gan pa ledu wairs nebrauz, bet kahjineeki wehl par to staiga. — Leelupē pee Jelgawas ledus efoht isgahjis un tā tad ari nedabusim ilgi gaidiht us ledus-eešhanu Daugawā. — Bahr tirgošhanu šhim brihšham nekas eewehrojams naw siņojams, wišs pa wezam.

No Talses (Kursēmē) teel Bahzu awiše „3. j. St. u. L.“ siņohs, ka Talses pilšfehā tai 18. 19. un 20. Augustā šh. g. buhs lohpu un šainneezibas rikku, mašhinu un rašhojumu isstahde. Isstahdamee lohpi un leetas ja-usdohd wišu wehlahi lihds Imam Augustam pee komitejas rakstu wedeja W. Kronberg kunga Talsē. Gohda algas buhs fudraba un bronza medatas un usteiškšanas raksti.

No Austrijas. Austrija lihdsigi zitahm Eiropas leelwalstim israhdahs brihwprahtiga šawas walšis zenteendš. Starp brihwprahtigeem eegrohšijumeem Austrijā ir japeemin tizibas-brihwiba un jaunee fohlas likumi. Ultramontani, kā prohtams, šchihm abahm leetahm ir pretineeki, ihpašhi Tiroles walšis, kur katolu preestereem pee laudihm ir leela ešpehja.

No Spanijas. Rehninšh Alfonso, kur tik nonahjis, wišur kā uswaretajs un atšwabinatajs tizis no laudim ar leelu preeku un gawilešhanu apšweizinahts. Tai Stā Merzi wiņš ar šawu kara-špehtu, kahdeem 25,000 karineekem, eenahza Madridē, kas šwehtu uswalkā bija tehpufehs. — Rehninšh islaidis rakstu, kurā deenastā buhdameem saldateem teel weens gads no deenasta laika atlaists. — Japanes waldineeks atšuhitijis kehniham Alfonso laimes-wehlešhanu, pee tam pašnodams, ka wiņš šawu weetneeku us Spaniju fuhitšchoht, kas andeles-deribu nolihgšchoht starp Spaniju un Japāni.

No Anglijas. Angtu kardināls Manning, kas ir uszihigts

ultramontanu aistahwetajš, ir tagad islaidis rakstu pee Anglijas katokeem, tohs luhgdams, lai wini šawus makus atdaridami dohtu kahdu artawinu preešh šaweem tizibas-brahsteem, katoku garidsneekem Bruhšijā, kas tur teekoht breejmigi apšpeesti un dšenati. Prohtams, ka kardināls Manning šawā rakstā Bruhšhu waldibas isfurešhanohs pret katoku garidsneekem apšhme par breejmigu un neschehligu, par tahdu, kas katoku tizibu un bahnizu draudejoht maiteht. Šchahda apšhmešhana naw pateesa, jo Bruhšhu waldiba tikai aistahw šawus likumus un pagehr, lai katoku garidsneeki walšis likumeem paklauša. Kas nu walšis likumeem nepaklauša, kas siņams teel pehž likumeem šohdihts, bet waj ta ir waijašhana?

No Itālijas. Itālijas ministeru preešhneeks un finanšumisteris Mingeti tautas fapulzei preešhā lizis pahrškatu pahrškata buhšchoht nahkoshā gadā atlikums no kahdeem 15 milioneem. Kahds tureenās awišhu siņotajš, šcho siņu pajneegdams peemin, ka nupat minetā pahrškatā gan wišs riktigi aprehkinahts, bet waj riktigi tahds atlikums atlikšes, tas wehl efoht janogaida.

No Jerusalemes. Kā kahda ahsjemes awiše šino, tad Jerusaleme efoht weens rabiners jeb juhdu preesteris, wahrdā Sāfirs, kas to leelako datu no pašales kahjahm apžekojis, ar špeeki rohtā. Tā štaigadams wiņš ar usmanigu prahtu eewehrojis jemes un laudis, wina cerasčas un tikumus. Bahr wišu, ko wiņš eewehrojis, wiņš šaraktijis leelu grahmatu, kas drihšumā tiks drukata, tikai janošehlo, ka ta ir šaraktita Ebreeshu walodā un to walodu rets kahds kreetni šaproht. Turpmā warbuht radifees kahds tulkotajs.

No Amerikas. Šgahjušhā numurā siņojam, ka Seemeku Amerikas šabeedrotu brihwwalstu kara-ministeri eelikušhi kuku-nemšhanas dehl zeetumā; tagad siņas atnahkufšas, ka juhdjiba zelta pret pašhu prezidentu, ka wiņš šawam brahlim par labu tā eegrohšijis, ka tas warejis kulus nemt.

Telegrafa siņas.

No Berlīnes tai 11. Merzi. Bahrijas keisars Aprika mehneši usfurešhotees Baden-Badenē un Wiesbadenē. — Paderbornes biškaps Martins, kas us Hollandi bija aisdeweess, tagad no tureenās tizis israidihts. — Herzegowinā teel lihgt pahr pameeru. — No Melšilas atnahkufšas siņas, ka dumpineeki waldibneekus šalahwufšhi. (Bahr iszehlušchohs dumpi Melšikā jaw isgahjušhā numurā peeminejam).

Ceſſchemes ſinas.

No Nihgas. R. Latw. labdarifchanas beedribas komiteja tai 5. Merzi eewehleja: par beedribas preeſchneezi — W. Koſlowſky kōſi, un par winas palihgu — B. Dihrik ſgu; par tauſchu-ſehla gahdneezi — Ch. Namberg kōſi, un par winas palihgu — R. Blawneef ſgu; par laſeeri — R. Dombrowſky kōſi, un par winas palihgu — J. Sakkit ſgu; par rakſtu-wedeju — R. Stocke kōſi, un par winas palihgu — Ch. Berg. ſgu.

— Swehtdeenu tai 14tā Merzi buhs R. Latw. beedribā teatera iſrahdiſchana. Iſrahditas tiſſchoht weena jauna luga „Pats ſawas mahjās,” kura ſawas nopeetnāhs faturas deht eewehrojama, un ohtra, ta jaw ſtatitaju patiſſchanu eemantujuſe luga „Kurlais Kriſchus.” Teatera-draugeem buhs patihkams wakars, kur ari dſihwoſchas bildeſ tiſſ iſrahditas.

No Ehrgames pils pagasta. Kā mums peemineta pagasta St. mahjās gruntneeks J. R. ſtahta, tad kahdā Ehrgames pils pagasta ſaimneeku un weetneeku pulku ſapulzē pehz dariſchanu apſpreeſchanas, kahds iſ ſapulzes lohzeleem uſrunajis peeminetu pagastu ſaimneekus, norahdidams, kahds labums tas efoht, kad grahmatu krahtuwi preeſch laſiſchanas eetaiſitu un uſluhdſis ari zitus, kam tas patiktōhs, lihds ar wiau beedrotees un gahdaht, ka grahmatu krahtuwe taptu eetaiſita. Bet bijis ari gan lo dſirdeht, ka daſchi to leetu pahſpreeduſchi; daſchi atkal ar to aiſbildinajuſchees, ka to newaijagoht un tas ari ne-efoht eeſpehjams, tadeht ka agrati ne-efoht eetaiſita. Daſchi atkal teikuſchi, ka wini newaroht to tadeht dariht, ka neſnoht, waj wiau behrni buhſchoht tahs grahmatas laſiht. Lai nu buhtu kā buhdams, kad til ſchee pretotaji nebuhtu tahdi bijuſchi, no kureem eepreeſch dohmajuſchi, ka tee paſchi buhſchoht pee tam mudigi un ari zitus pamudinajuſchoht. Behdigi atgadijees ari pulzinſch prah-tigaku, kas to leetu iſhti ſaprata un peebeedrojāhs uſaizinatāja nodohmai un ſawu rubli netaupidams, wehledamees un gri-bedams, lai tas taptu iſpildihts, preezadamees, lai tas taptu iſpildihts, preezadamees ka reiſ iſdohſees panahkt, ko ſen daſchs labſ kahroja. Schee nedohmaja wiſ, ka tadeht tagad to newar panahkt, kad agrati to iſdarijuſchi nebija, kā ari to, ka newaijaga wiſ behneem walu praſiht, bet peebeedrotees paſcheem pee laſiſchanas un behrneen ari prahtu zilāht uſ grahmatu laſiſchanu; ka ari wini ar apdohmu laſidami ari iſhtis laſiſchanas augtus mantotu. Scho ar preeku paſinojam „Mahjās weeſi“ uſ augſcham mineta gruntsneeka J. R. wehleſchanohs un wehlejam no ſawas puſes, ka, kad ari Ehr-gemes pagasts grahmatu krahtuwi eetaiſihs, ſchi lai nepalek ween par tahdu krahtuwi, kuras grahmatas ween wairaf plauktōs guſ, tā kā deemſchehl to no daſchas krahtuwes ſinu, bet lai Ehrgames pagasta lohzeſki, til labi wezi kā ari jauni un pat behrni, dſihwu dalibu nemtu un tā tohs augtus bau-ditu, ko grahmatu krahtuwe un laſiſchana dohd. Wehlam no ſawas puſes: lai abejadi iſdohdahs! R. M.

No Wez-Kahru pagasta. Kā laſitajeem wehl buhs atmi-nams, tad ſch. g. „Mahj. w.“ № 4. bij kahds A. Nihf-man k. paſinojis, ka pagahjuſchahm ſwehtku deenahm peemi-netā pagastā, diwus wakarus kahdā zeemā balle tikufe notureta, kur uſ tam ihpaſchi branga ruhme bijuſe, ar kreetnu muſiku, bet ſtarp teem preeku bauditajeem jauneku atradees wairaf ne

kā jaunekles un preeſch dantſchu nobeigſchanas wiſi ſanah-zeji wehl lohti „mihligi“ uſ wakarinahm uſluhgti no mahjas-mahtes u. t. pr. Sinahrigs buhdams un katreiſ par tah-deem weefibas wakareem preezadamees, kur tautas dehli un ſeltenites gohdam papreezajāhs, es ari ar daſcheem to pagastā dſihwotajeem apwaizajohs, gribedams ſinaht, kur gan tahdi wakari tikufchi ar „balli“ pawaditi un dabuju ſinaht, ka ta balle ween bijuſe tahda, kā jaw pa ſwehtku deenahm gandrihs katrā zeemā mehds buht, tas ir: kad no kaimineem atnahk kahdi pazeemotees un kad mahjā, jeb ari teem lihds ir muſi-kanti, tad til laiſch — wafā. Kad nu daſchi no ſtahtitajeem wehl lohti par to brihnijahs, ka tahdu „balliti,” kur til kahds maſ pulzinſch weefu no kaimineem ſalaſahs un ko ari mah-jas-mahtei ir weegli uſ wakarinahm luhgt, jaw awiſes iſleela, tad newaram leegtees, ka eſam ari pahrelezinati, ka til ta ir uſleeliſchana un leeka gohda kahriba rakſitajam, ar ko tas gribejis lepotees pats ſawu wahrdū pilnigi parakſtidams, it kā deefin ko buhtu paſinojis. Ne ſaunigi uſ A. Nihfmana kungu buhdami, to apſweizinajam no ſawas puſes, kā jaunu ſinotaju preeſch ta apgabala, bet ari noſchehlojam, ka wina ſpaliwa nebij ko ſwarigaku atraduſe awiſes paſinoht, neka tahdas ballites, kas, kā jaw teizu, pa pagahjuſchahm ſwehtu deenahm daudi zeemōs buhs noturetas, bet ne til no tahdeem nadſigeem ſinotajeem awiſes iſleelitas un daudſinatas, kā to A. Nihfmann kungs darijis. Weidſoht wehl peemineſchu, ka kad awiſes ko iſdaudſina un aprakſta, tad to ne muhſcham wairaf newaijaga uſleeliht, ka tas pateefi notizis, jo zaur to laſitaji tahdi, kas tahdu uſleelibu no ſawa pagasta laſa un ſkaidri ſin. ka tas pawiſam til daudi naw notizis, paſaude uſtizibu uſ awiſchu ſinoſchanu, un ne labpraht tiz, kad no zi-tureenes ko awiſes noſtahta un kas ari pateefi notizees, doh-madami un teikdami: kad jaw no mums neekus par daudſumu iſflawe, waj tas ari tapat nebuhs tur bijis. To ari mums tee ſtahtitaji leezinaja, teikdami, ka wini wairs newaroht ti-zeht, kad no zitureenes ko ſtahta, kad wiau maſuminiſch par leelumu iſflawehts tizis un luhdſa, lai zeen. red. ſcho manu rakſteenu tuwakā numurā uſnemtu.

No Beſwaines puſes. Behz gandrihs jaw pagahjuſchahs ſeemas, mihligais pawajaris it manami jaw tuwojahs. Lai gan leelais ſaltums, kas pirmajā ſeemas puſē paſtahweja, pehz jauna gada muhs wairs naw apmeklejis — jo Jan-wara un Februara mehneſchōs, pee apmahkuſcha laika, reti kahdu deenu lihds 5 grahdi ſaltuma ſneedjahs — tomehr weena buhſchana dewa jo leelu eeſpaidu: uhdens-truhkums paſtahweja wiſōs tſchetrōs ſeemas mehneſchōs, tā ka daſcheem ſemkohpjeem pat werſtehm tahtumā bij jabrauz, pehz uhdena, preeſch deeniſchligas waijadſibas. Uhdens-dſirnawās uſ mal-ſchanu newareja ne eedohmatees, ja daudi, tad til preeſch ſawas waijadſibas. Labs ragawu zeſſch, muhju apgabala ir paſtahwejis no pat Oktobera mehneſcha. Behdejā Februara puſē, bija paſtahwigs leetus, ar deenwidu wehju; ar to tad nu ari uhdens truhkumam lihdsēhts. Tagad, pawafara meh-neſcha pirmejās deenās, laiks lohti grohſigs: te lihst, te ſneeg, te atkal daſchu deenu ſkaidris, jauks, un lihds 15 grahdeem ſilts, deenas widū. — Tai Stā Februari iſrahdija Wiſſer-muiſchā teateri. Ar ſwehleſchanu wareja ar meeru buht, jo iſrahditaji wehl tilai eeſahzeji; tomehr daſchi no teem ſawas lohmas it kreetni uſweda. Tilai noſchehlojams, ka knapas ruhmes deht ohtru reiſ bij ja-iſrahda, un tā tad leelai dalai

no publikas bij ja-usgaida. Tomehr jazere, ka us preekschu ari to eewehrohs un par leelaku ruhmi gahdahs. —

Stahmera Jehkabs.

No Balkas 29 Febr. f. ch g. Pee mums jaw laiks taijahs ka us pawafari un mihtu pawafaras wehstneji, zhruliti, jaw ejam daschi schodeen, jauka laika gaisa flaki udsedoht dsirdejuschi. Ar lohpu usturu buhs deesgan scho wafaru to fuhrotees, tadeht dsird ari wehlamees, ka lai drihs pawa fariis nahktu un nekawetohs, bet jaw preeksch Zurga muhs ar fa-teem laukeem un lapahm puschfoteem mescheem apzeemotu. Bij ari schoseem preeksch seemas-swehtkeem to zee-stees ar auffs-tumu kas jaw muhs no 5. Oktobera apzeemoja un itin zeeti pastah-weja. Bij ari deesgan puhles ar uhdeni tahdeem, kureem atas leedsahs doht, teem tahdeem pat ari werstehm bij pehz uhdena tahli jabrau; un ta gruhtumu juta, to nejuta wis ziteem gadeem, bet tik bij no atas jawa-mel, kur ari netruhka, bet schogad tas bij ohradi. Ari daschu brihd rahdijahs, ka pat waj wezahs rohkas dsirnewas buhs ja-usmekle, ja negri-behs tihri nemaltus graudus ehst, jo melderim, kam pat labakahs uhdens dsirnewas, uhdens truhka preeksch malschanas; tapat ari wehju melderi bes wehja buhdami wairak nepapheja tik daudseem jamalt. Tagad uhdentina wairs nebuhs truhkums, bet deen no deenas wairak, ka jaw pawafari radisees. Zilweki un kustomi gohds Deewam turahs deesgan labi pee wesehtbas. Lihds ar pawafari ari raduschees Balka sagli, kas beeschi ween pa pilssehtas behnneem un flehtim wisu iszila-dami, ne dauds nemdami, bet tik ween naudas mekledami, lai ari mafumu atrohn, puhlejahs gandrihs katru nakti. Ta ne-fen kaufmana lungam N. Austruminam bijis bohde tahds mekletajs par juntu un tad zaur behnneem pa luhku celahpis un fahzis pehz naudas ohschuantees, bet wairak bohdi naw at-radis, ka tik tahdus rublus kapara naudas, kas bijuse schuhp-lahde atstahta. To ne laiskis buhdams sanehmis un dewees prohm. Ka nostahsta, tad tani nakti ari kaufmanam Beck lungam bohde uslaustia tikuse, tapat ar Kost lunga alus pagrabs, kas atrohdotees Zentker lunga mahja, taismi apaksch jaunahs renterejas kambareem un ka daschi runa, tad war-buht saglis bij eedohmajees zaur welwi lausteas rentereja. Dsird runajam no kahdahm 6 flehtim, to sagli uslaujuschi, bet pee katras parahdijees, ka sagli wairak pehz naudas mellejoht un nekahdas zitas mantas ne nemoht. Naw dsirdams wehl, ka polizejai buhtu ideweas, kahdus sagtus fatwert un ta tohs tee-jai nodoht, kas lai dabu to pelnijujschi. R. M.

No Jelgawas aprinka. Kam prahts us to nefahs, par zitu to is Jelgawas aprinka pasinoht, tas lai to teescham dara ar apsinigu prahtu, — mans prahts wiswairak nefahs us fskohlas-buhfchanu. Kad muhsu fskohlotaji wairak peenemsees, tad lihds ar wineem ari dauds zits kas veenemsees. Leela Jelgawas aprinki waram wairak ka 12 lauldraudses fasklai-tiht un tomehr — zil mums lihds schim sinams — tilai weenas lauldraudses (prohti Jelgawas lauldr.) fskohlotaji, sem zeen. mahzitaja Conradi lunga, it zensigi turahs kohpa un notura kahdas 4 reisas par gadu fawas sapulzes. Schihs Jelgawas lauldraudses fskohlotaji schogad fawu pirmo fa-pulzi notureja Krohna Wirzawa, tal 4. Janwari. Bij kohpa pawisam kahdi 8 fskohlotaji un 4 fskohlotajas ka klausitajas. (Wareja gan wairak ka 12 fskohlotaji buht kohpa!) Kad zeen. Conradi mahzitajs schoreij nebij atnahzis, to atsinigee fskohlotaji kohli noschehoja, tad Krohna Wirzawas fskohlotajs,

J. Weinberg f., sapulzi atklahja ar kahdu usrumu, kura winfch wispirms par daschahm scha laika pahrgrohsbahm fawu sirnigu preeku issajija; bet tad ari fuhdsejahs, ka schim brihscham kristiga tijiba us dauds, dauds firdim pawisam issuhdoht; lihds ar to ejoht ari daschi labi tikumi un eera-schas bohja; — kas gan ar laiku isnahkschoht, kad netizibas pabalstijaji faweem padewigeem nekahdas zitas lihdsigas man-tas newarohht weeta gahdaht? Brihwiba tagad gan wiseem esohht dahwata, lai latris to tik nu few par labu isleetajohht; bet kristigeem laudim wajagohht ari tahdai paschaj brihwibai buht, kahda esohht Kristus brihwiba bijuse. Tahdu paschu aifleegschanohs, ar kahdu Kristus zilwezei kalpojis, lai nemoht few par preekschshimi tiklab fskohlotaji ka fskohlneeki, tiklab kungi ka apakschneeki un wisu ziti, — tad muhsu zenteeni buhfschoht riktigi, tad tee buhfschoht sahloti ar to dahrgu sahli, kura audsinajohht un usturoht freetnus un weseeligus zilwezes lohzehtus. — Us fskohlas-lauku atkal tuwaki atskatidamees atpakal, Weinberg f. luhfoja islihdsinahht tahs nepareisas doh-mas un rohbeschas stary religijas un dabas-mahzibas un jau-taja, waj scha laika jaunee gari fawu wairak reibumu deht ari wairak labuma pastrahdaschoht? — Atkal us fskohlotaju-fapulzschu darbofchanahm un ponahkumeem kahdus azu-mirtus usweddams, Weinberg f. juta schihs sapulzes daschu reis pah-raf fahpigi buht aifneemas aif dascheem ascheem pahrspreedu-meem laifkrastos. Weinberg f. te atkal jautaja: Ko lai te daram? Ka lai strahdajam un gahdajam? Kur lai te mellejam wahrdus tahs dsihwibas un eepreezinafchanas? — Falzgrases fskohlotajs Muller f. te tahlak runadams, sapulzi pawedinaja us to jautajeenu: „Waj laulfskohlota-jeem newaijadsetu pret scha laika daschadahm netikumibahm un religigas pretibahm wehl ar kahdu zitadu apsinu zih-nitees?“ Fskohlotajs Bertrama Kahrlis us scho jautajeem atbildeja, ka laulfskohlota-jeem newaijag religijas-stundas nekad pahrelezigi bet ar preekschshimigu isturefchanohs isdaliht; ka behrnus wajag eeradinahht, fawas wainas un pahrelahpschanas nepeepseesteem issuhdseht un ka fskohlota-jeem te wajag tahdeem behrneem ar atshifchanu un fohda pamafinafchanu preti nahkt, ka ar behrnu apstrahpefchanu fskohlās wajag faprahtigi ap-eetees, ka pee behrneem wajag gohda-juhjmas wairak mohdi-naht; ka zeeschi us to wajag raudsitees, ka pee behrneem wisu to, kas pehz atreefchanas ohsch, ar wisu spehku isnih-zinahht; ka behrnus wajag mahziht brihwibu un tautas swehtumus atsiht un zeenihht. — Leel-Swehtes fskohlotajs Chr. Seewaldt f. pee spreeduma par strahpehm wehl peesihmeja, ka ar tahm newaijag pahrelezigi darbotees, bet tahs sipri fawas sinamas rohbeschas peectureht; ka wajag gan us to raudsitees, gohda-juhjmu pee behrneem mohdinahht, bet kur ta pamohdufchsch, kur tad ari ar bailigu firdi par to jabuht nomohda, ka ta netiktu kaut ka us spehli likta; ka meefas-strahpei wajag kohli reti, tilai pee rupjeem noseegumeem notikt — un ka alafsch par to jaruhpejahs, ka strahpes zaur kahdu pahrmehru nesaude fawas peenahkamas wehrtibas. — Sapulze te wehl issajija tahs dohmas, ka ari wezakeem te janahl palihga zaur freetnaku behrnu-audsinafchanu; daschi raksti par to jaw at-rohdotees Latweeschu waloda drukati, lai tik wezaki ne-esohht laifki, tahdus pirkt un lasht. Tad wehl tika pahrspreesta stundu pa-ihsinafchanu laulfskohlās un lai gan schahdu pa-ihsinafchanu atfina par derigu, tad tomehr spreedumos wehl newareja weenotees. B. R.

Meta Dahwana.

Preezigus seemas-fwehtkus pawadijufchi, gan warefim atrast wezakus, kuzi behenus ir apdahwinajufchi un egliti dedfinajufchi. Teefcham tas ir jauks eeradums, par kuru japreezajahs un jawehlahs, ka wairaf un wairaf wezaku atrastohs, kas preezigos seemas-fwehtkos behenus apdahwinatu, zil teem eefpeh-jams un panahkams un ta faweem behrneem fwehta wakara preeku daridami, tohs jo wairaf fewim mihlus daritu, kuzi atkal pehz fawas eefpehjas lufhotu wezakeem kahdu dahwaniau pasneegt un ta teem ari preeku daritu. Gribu mihleem lafitajeem pastahstihit, kahdu retu dahwanu reis wezaki fawam behnam seemas-fwehtku wakara, eglitei degoht, dahwinaja. Tas notifa preekfch kahdeem gadeem atpakaf.

Zauka la pukite, seedeja stary jaunawahm wifa pagasta Lesdinu fainneeka meita Matilde. Wina bija meitens ko wehrte. Neeuen winaas flaikais un flaihtais auguminfch to pahz zitahm zehla, bet ari winaas strahdigis gars. Lai gan wina bij skohlota pilsehtu wahzu skohlā, kas to laifu wehl mas notifahs, tad tomehr ta ar to wis nelepojahs un brihwa bes darba nelad nestahweja, ka tas mehds notikt wairaf pee skohlotahm mahtes-meitahm, kuras wehl dasch'deen dohma, ka darbs ir launs.

Matildei, tahdai kreetnai un strahdigai buhdamai, netruhka jauneku, kas tai rohtu un firdi peedahwaja, to par „fawu“ wehledamees, ka nu kattris: zits mantas, zits flaihtuma deht. Bet ari netruhka tahdi, kas to no wifas firds mihloja, ka „engeliiti“ tureja un par fawu muhscha draudseni wehlejahs. Lai gan daudsums to dohmaja un wehlejahs, bet weens ween bija, kam winaas firsina mihlestiba peedereja un kam par muhscha draudseni ta labpraht paliktu. Matilde nebija tahda, kahdas dauds meitas atrohnahs, kam, kad wairaf ir bruhganu, tad nesina kahdu nemi un iswehletees un ar teem spehlejahs ka behrus ar lellem, weenu lifdams, ohtru nemdams, reis to par labaku turedams, tad atkal to, pats nesinadams, kurfch labaki patihk un patureht buhs. Ka jaw teizu, Matilde tahda nebija.

Metahli no Lesdineem bija zeems, ko faulfim par Leepianu. Tur fainneekam bij dehts, Zahnis wahrda, jautris un smuidris jauneklis, kurfch draudses-skohlā gahjis, wehl bija kahdus gadus pilsehtu wahzu skohlā gahjis. Jauneklis tas bija tahds, ko gan ar gohdu wareja ziteem jaunekleem preekfcha stahdiht ka preekfchihmi un wehletees, lai ari tee tahdi pafchi buhtu ka winfch. Winfch augstaku mahzibas palahpeni fafneedsis, newehlejahs wis, ka nereti tas noteel pee skohloteem, par kahdu skrihweliti, bohdes seliti jeb meldera seli palikt, deht tam, kad darbs grubtais naw strahdajams un teef faulks un gohdinahts par „jaun'kungu.“ Wina tehws bij semes strahdneeks, tahds winfch ari wehlejahs buht un palikt un ne reti teiza, ka mihlaku darbu winfch nesinotees ka semi kohpt un ar to puhletees. Ta wina nodohms pildijahs, jo atradahs weeta, ko labpraht nehma uf rentes un kontrakti notafijis, ta bija nahlamos Jurgos usnemama.

Mihlestibas mahmulite, kura it labi proht tikleem jaunekleem ihstu mihlestibu radiht, ari Zahnam firdi ar faweent stareem pildija ta, ka tas ari jahka few noluhkotees „lihgowinu,“ ar ko muhscha kohpa zelinau stahgahht, gan preekos un behdas, ka katreis Deews buhs spreedis un listens nolehmis. Drihs

ari pukite atradahs, kas ihsta mihlestiba wina firdi dfitas faknites laida. Ta bija Lesdinu Matilde, kas wina firdi mantoja un kuzi ari nu no teefas pastahwigā un ustizigā mihlestiba peedereja. Nu winfch bija tas laimigakais un juta tohs jaukakohs brihtinus, kad winfch ar Matilde fatikahs, waj ari pee tahs gahja pazeemotees, preekus firdi jufdams, ko nespehj wahrdds isteikt, neds ari firdi fajust tahds, kas pats naw dshwe ihstu mihlestibu jutis, neds firdi nesis. Tahdam gan tahds preeks paleek nesajuhams un firds ar nedabujufe papreezatees ka jauneklam, kas lihgowinu mihlejis ar ihstu un pateesu mihlestibu.

Ari Matildes firsina ihsta mihlestiba uf Zahni puksteja un to par fawu muhscha draugu wehlejahs. Ubi ihstu mihlestibu firdis weens uf ohtru turedami, weens ohtram dfiti firdi eefkatija un par preeku redseja, ka weens to ohtru ihsti mihle. Bet ari austinahm bij jadsird, ko juta firdis un tadehl nehmahs Zahnis mihlakai firdi atklast un to few par muhscha draudseni luhgt un wahrdds isteikt. Abeam bij preeks jo leelais, wahrdds fanemt, ko fen jaw firdis jutufchas. Kad nu abi bij „ja“ wahrdu dewufchees un ari apnehmufchees un norunajufchi, neweens ne ohtris atstahtees, tad falda butschina bij norunai sehgelis un nepeetika wairs tas wahr-dinfch „Zuhs,“ kas tagad likahs ka sweschneeks buht, bet apnehmahs weens ohtru usrunatees par „Tu.“ Ta jauki bij nu mihlestibas draudfiba flehgtu un nu zeeta pastahwiba norunata.

Bet tur janno firdis ihsta mihlestiba weenotas, tur alafch noteekahs, ka wezaki ar fawu zeefstidibu mehds pretotees un ar waru isfchirt diwas mihledamas firdis. Ta ari fcheit bija. Uhdh ka Zahnis pehz Matildes prezeja, tad wezaki, it ihpafchi Matildes tehws, tai leetai bij leelais pretineeks. Winaam likahs, ka Zahnis, kaut gan tam nahkofchos Jurgos buhs weeta, nebj deesgan bagats un labaku tas ari wehle-jahs jagaidiht, dohmadams, ka Matilde wehl deesgan jauna un kahdus gadus wehl waroht „meita“ padfihwotees, un labaku few luhkoht jagaidiht, kurfch ari waroht notikt, tam-deht, ka wini un Matilde bij laudis teikti.

Zahnam un Matildei nu bij behdu laiki. Abu firdim, mihlestiba weenotahm bij deesgan nu ko zeest un behdatees deht wezaku zeefstidibas, kuzi nehmahs ihstu mihlestibu leegt un warbuht Matildei uspreest tahdu, ko ta ne labpraht newar eeredseht. Al smags behdu siteens!

Wiswairaf Matilde ka nabadsite zeeta leelas mihlestibas fahpes, eedohmajotees, ka buhs no Zahna jafchirahs. Bet wina zeefchi apnehmahs, ka wezakeem, kad tee speedihs winai pee zita eet un neliksees peeluhgtees, lihds altaram gan pafklauht, bet tahaki gan ne, lai isnahktu kas isnahkdams. Waidfina, kuzi pirmal ka rohfites seedeja, nu bija bahli paflikufchi un aztinas, kas pirmal ka diwas debejs-fwaigsnites fpulgoja, nu deen no deenas dfitaf eekritahs un waidfina augstaf palika, ka sweschneeks, kas to pirmu reisi redseja, gan wareja weegli dohmaht, ka wina ilgi flimofufe. Bet daschi labi, kas winaas pirmal pasina, gan sinaja, kur flimiba bij radufchs un kas ta tahda bija.

Ta bija leela laime, kad wairaf prezimeeku neradahs, un Matildei bij isdewees tohs atraidiht tahda wihse, ka ta bij daschai labai draudfenei leezinajufe, ka lai nahktu waj pats

leelunga dehis, ne pee weena nebhjchoht eet. Un kad wezaki nelikfees pecluhgtees, tad gan buhjchoht teem paklaufiht lihdi altaram, bet tur tur jafaka ir „ja,“ tur drohji teitfchoht „ne.“ To dsuredami gan neweens ne-udrohjchinajahs pehz Matildes prezeht, gan labi sinadami, ka ta bij un paliks tahda, ka, kam reis johlijusehs, pee ta ari paliks un nelikfees wis fewi nogreestees.

Ari Zahnis zeeta leelas mihlestibas sahpes un nereti bai-lojahs, ka kruhju flimiba tam ais leelahm skumjahm nepeemetotees un ta wehl jauns buhdams nahwei nelaita par upuru nepalechoht. Winjch newareja nekahda wihs zereht, reis pee sawa kahrota mehrka kluht. Zo tas pasina Lesdianu ka tahdu, kas, ko reis noteizis, pee tam ar' zeechi palika, lai isnahktu kas isnahkdams.

Ka Matilde tahda fehriga, kurai gan ne kahds preeks wairs nebij atrohdams, to nelikahs gan redsoht tehws, bet mahminai, kurai preeksch meitinas wairak firds pufsteja, tas kehrahs pee firds un wisadi ta nopuhlejahs, ka lai pats at-lautu Matildei pee Zahna eet. Bet wis bij welti: tehwa firds aisweenu palika zeeta tai leeta, ta ka pats nereti leezinaja, ko reis teizis, pee ta ari palikfchoht.

Ta pagahja wehlais rudens un tuwati nahza seemas-fwehtki, us kureem gan katriis preezajahs, lai gan daschadds noluhkos, bet Matilde ween newareja preezatees. Winas firds-laktina nebij ne tas masakais preeks atrohdams. Til liktenis ween tai stahweja prahta, zaur kuru warbuht tiks schkirta no mihlaka. Waj tas gan nebij breefmigs siteens winas mihlodamai firjnainai un kas to ari wareja galwoht, ka teescham tas ari winu netrahpa.

Lesdini turigi buhdami, ka behruus, ta gahjesus seemas-fwehtkos, kad egliti dedsinaja, bes schkinkibahm ne-atstahja. Preeksch fwehtkeem jaw tika dahwanas fapirkkas. Lesdineete redseja, ka fainneeks preeksch katra pirka, til preeksch Matildes ween ne. Winai firds nofahpeia, ka pats efoht meitu eenihdejis, jo kad tas ta nebuhtu, tad taf ari ko preeksch tahs pirktu. Tomehr wina ne-udrihstehjehs pascham par to neko teikt.

Lesdinos seemas-fwehtku wakara pehz pirts laika ehrbega lohgi fainneeku gala gaischi spihdeja, jo tika eglite dedsinata. Drihi ari jautri un preezigi wisi nodseedaja: „Nahz tu lauschu Besitajis u. t. pr.“ un mahjas-tehws luhgichanu noturejis un pateizibu nodewis mihlam Debes-tehwam, katriis preezajahs par eglites gaischumu, gara redsedami to gaischibu un jankumu pee Bellehmes lohpu laidareem.

Wisi bij preezigi, til dimas firdis ween nebija preezigas: Lesdineete un Matilde bij skumju pilnas. Birmai nebija behdas masas, eedohmajotees fainneeka zeetfirdibu, kas sawu behrnu pat fwehta wakara eenihdeja un tas ari tai nebija pa prahtam, kad tas Matildi bes schkinkibas atstahjchoht. Ko gan gahjeji par to teiks, kad tehws sawu behrnu ta apkaunefchoht. Un ohtrajai ari nebija preeks, bet skumjas firdi pildija, tahs kas paschai bija un ari eedohmajotees, ka mihlakais ari wis schini wakara naw jautris, bet fehrojahs un tapat skumjas firdi pilda ka winai.

Drihs jahla schkinkibas isdaliht. Wispirmal schkinkoja fainneeks fainneezei, kad atkal wina tam. Mahte dahwinaja Matildei pirktu kleiti, ko ta ar pateizibu fanehma. Til tehws ween Matildei nelikahs neko schkinkojoht un par to winai firds sahpeja lohti, ka tehws winu eenihdejis un scho-

wakar bes schkinkibas atstahdams, buhjchoht aplaunehht preeksch gahjeem. Ka wina nebija tehwan warejuse pa prahtam dariht un Zahni atstahht un warbuht pee tahda, pehz wezatu nodohma eet, ko ta newaretu mihloht, tas winai nebija eespeh-jams, kaut ari to gribetu dariht. Tad tomehr ta pret mihlu tehwu nebija kauniga, jo warbuht tas to dohmaja deht winas aplaimofchanas dariht, kaut gan tehws pret tahs pehdeja laika bij pabargaks un ka likahs, drufku eenihdejis. Ta gahja tehwan klahtu un us to teiza: „Mihlais tehws, lai gan pehdeja laika ne-esmu warejuse Zums paklaufiht, deht tam, kad man pawisam tas nebija eespehjams, tad to luhdsu manim schini fwehta wakara peedoht. Al! luhdsu mihlais tehws: atmetat to, kas Zums us firdi pret manim, jo apfohlohs, tur til ween eespehju, Zums paklaufiga buht un palikt un fanemat no manis, no tahs, ko warbuht Zuh esat eenihde-jufchi un pee ka Zums wairs nekahda preeka naw un neelekahs buht, scho dahwanu.“ To teikdama ta tehwan pasneedfa skaitu, no siblem ischubtu johstu, ko pati bij schuhwufe.

Tehws dahwanu fanehmis lohti nofarka, jo meitas luhgdami wahrdi tam bija gahjufchi pee firds, uskatoht winas bahlus waidsinus un dsiti eekritufchas azinas, tur smagas behdu afaaras wehl spohschaki atspulgojahs pret eglites gaischumu, neta tahs sibles dahwinata johsta. Un to bija tas ar sawu zeetfirdibu wisu padarijis, ihstu un pateesu mihlestibu leegdams un mihlodamas firdis schkirdams. Winjch pagreesahs us Matildi, fneedfa tai rohku, ko schi butfchoja un teiza us winas: „Mihla meita! pateizohs tew firjnigi par dahwanu no wijas firds un luhdsu peedohti man, ko es lihds schim zaur sawu zeetfirdibu esmu tew pretim darijis.“ Tad pagreesahs ari us paschae un tad us abahm teiza: „Zuh gan, mihlas, esat warbuht scho wakaru dohmajufchas, ka mana firds ir zeeta un ar eenaidibu pilna schini fwehta wakara, bet man ar' ir tehwa firds, kas par sawu behrnu mihlestiba pufst. Lai gan, mihla meita,“ teiza tehws atkal us Matildi pagreesees, „lai gan, mihla meita, esmu tawai firds jufchanai pa preekschu pretineeks bijis, ko luhdsu manim peedohti, tad tomehr tew ari scho wakaru bes dahwanas ne-atstahschu, lai gan tu par to warbuht esi noflumufe, bet tewim dahwinaschu to, kas tawai firdi wis mihlaks buhs un ka zeru, ar preeku ari fanemfi.“

To fajijis tehws gahja ohtra lambari un pa masu azumirlli tuhlin isnahza ar Zahni pee rohkas, kas bija dikti nofahzjis, weda to Matildei klahtu un teiza: „Mihla meita! fanemi scho, ko tewim tagad dahwinu par seemas-fwehtku schkinkibu. Esmu pahreezinahts, ka labaku un mihlaku tew nesinohs dahwinahht. Zeru ari, ka tu to ar preeku fanemfi un tawai firdi atkal tas preeks un jautriba buhs, kas bija, kamehr es ar sawu zeetfirdibu nebija pa widu jauzees.“ „Un ari dohmaju“ ta tehws Zahni usklatidams teiza „ka ari tew, mihlais jaunekli, tur nekas nebuhs pretim, bet ari ar preeku fanemfi scho no manis, par seemas-fwehtku schkinkibu.“ To teikdams tehws rahdija us Matildi.

„It nekas, mihlais vapin, bet wehl firjnigi pateizohs!“ eesauzahs Zahnis ais preeka un apkampa sawu dahrgu, mas wehl zereto mihlako, ko schi ari labpraht atlahwahs. Abu firdis bij atkal pehz pagahjufcheem behdu brihtineem lohti preezigas. „Mihli wezati,“ teiza abi ka ar weenu muti, „pateizamees par til mihlu dahwanu, ar ko muhs apdahwinajet.“ To isteikdami tee pasemojahs un isluhdahs no

wezakeem winu fwehtibu. Tehws lika teem rohkas uf galwahn un ar afaru pilnahm azim teiza: „Tas Kungs lai fwehti Zuhfu apnemfchanu uf wifu labu lauliba un dohd ka ta weena leelalais preeks ir, kad tam ohtram ir preeks un to warejis dariht. Us to lai tas stiprina Zuhfu mihlestibu laulibas kahrtá, un lai preeka faulite behdu mahkoneem zauri fpihd un tohs nihzina, kamehr lauliba dshwojeet, pirms laiziga nahwe Zuhš fchlihrufe. Us to lai Deews Zuhš fwehti un Zums palihds! Amen“

„Ari mihlai mahminai aif preeka firfnina puksteja un ta ar afarahm azis, tehwa fwehtifchanas wahrdeem fawu „amen“ peelika klahu.

Behz tam atkal abi jaunee firfnigi pateizahs wezakeem, kuri nu wairs winu weenofchanai nebija pretineeki, bet fawu fwehtibu uf tam bija dewufchi.

Ziti mahjineeki wifu fcho laiku bij stahwejufchi ka apstulbufchi, til katriš tad ka atmenejahs, kad fainneeki nehmahs fchlihrufas tahtaki isdaliht. Ari Matilde dahwinaja mahtei fkaifitu aditu aubiti, ko pate bij iſſtrahdajuſe.

Kad katriš bij dahwanas dabujis, tad mahte gahja pee fainneeka, fneedsa tam rohku un teiza: „Luhdsu, peedohfi kad es tewi fcho wakarú par zeetfirdigu tureju, kam nebuhtu nelahdas juſchanas bijuſchas, un redsu ka eſnu wihluſehs.“

„Tur, mihla feewin, man naw neko ko peedoht, jo tu neko pret mani ne-eſi darijuſe. Kad tu to eſi dohmajuſe, par to jaw newaru launotees, tamdeht kad jaw tahds biju un zitu no manis jaw newareja eepreekſch dohmaht,“ atteiza fainneeks.

„Kad nu laiks ir, fur wajadſigs fchlihrufht, tad lohti noſcheloju, kad agraki to nesinaju, ka laimes-mahmina man fcho wakarú tahdu preeku peefchliks, tad buhtu ar ko faluhkojis.“ To iſteizis Zahnis pagreesahs uf mihlako un teiza tahtaki: „Bet tomehr, mihla Matilde! es newaru tewis fcho wakarú beſ kahdas dahwanas aſtaht. Mihla Matilde! Tewim es fcho wakarú fchlihrufju fcho fawu, ar iſtu mihlestibu uf tew pilditu firdi un zeru, ka lai ari ta tewim jaw fen peeder, fchodeen tu to ihpaſchi ka dahwanu fanemfi, kuras leelalais preeks buhs tas, kas tewim buhs preeks.“ To fa-koht bij Zahnis fawu labu rohku uf firdi uſliziš, kas til preekſch lihgawinas puksteja.

„Pateizohs tew it firfnigi,“ Matilde teiza, Zahnám rohku fneegdama. „Luhdsu, fanemi tad no manim arweenu tahdu paſchu, bet til feewiſchlu firdi pretim par dahwanu, kura preekſch tew ir pukstejuſe un ari pukstehs, kamehr ween dshwofchu.“

„Ar preeku un pateizibu!“ Zahnis iſſauzahs.

„Tapat es ari!“ Matilde teiza.

„Bet mihli wezaki“ teiza Zahnis pagreesdamees uf mihlakahs tehnu un mahti, „ko tad es Zums dahwinafchu? Es ſinu, ka Zuhš fawu behrnu no firds mihlojat un labpraht redſeſeet, kad wehlaku tai ari labi klahtohs. Es apnemohs to no wifas firds mihloht un tai ne to maſako nedariht, kas winai, waj Zuhfu mihlodamahm firdim buhtu pretim. To es apnemohs un uf to lai manim palihds Deews!“

„Baldees tew, ka tu ta apfohlees,“ wezaki atbildeja, „bet muhfu wehleſchanahs arween buhs, ka lai tu, kahds tagad fohtijees buht, arweenu paliktu un buhtu. Us to mehš par Zuhfu labklahſchanu Deewu luhgſim, lai tas palihdsfeta Zums jauki lauliba dshwoht, mums par preeku un Zums

paſcheem par gohdu un labklahſchanohs. To teikdami tee katriš Zahnám rohku fneedsa, tapat ari Matilde.

Kurſch nu wareja preezigahs wehl buht, neka Zahnis un Matilde?! Behz behdu laikeem teem nu bij preeka-faulite uſlehlufe un wehl paſcha ſeemas-fwehtku wakarú, pee jauki degdamas eglites. Waj tas nebija preeks jo leelais, lihds fchim tihri beſ zeribas buht un nu tagad, fklaidri pahleezinatees, ka tas ta notiks un neweens wairs winu weenofchanai nebuhs pretineeks. Mihlais laſitajs, tewim newaru fcho preeku aprakſtiht, ko juta abas mihlodamas firdis, jo mana tehrauda ſpaliwa to neſpehju uſſimeht, nedš ari ir wahrdi, ar ko to iſteikt. Til tad, ja tu buhfi pats iſtas mihlestibas fahpes jutis, tad tu gan ari ſinafi, ka tahds preeks pee firds eet un augſti eelihgſmo.

Wiſi to wakarú jauki padſihwoja. Kad Zahnis probjam gahja un aſſweiznadams to ſpeeda pee fawas mihlodamas firds, prohti mihlako, teikdams: „Sweiki!“ tad gan fchi nu drohſchi wareja pretim teikt: „Sweiki, uf atkalredſeſchanohs!“ tamdeht kad nu ſinaja, ka wezaki, it iſpaſchi mihla tehwa firds, tam wairs naw pretim, bet wehl preezajahs par tam.

Laſitaji gan labpraht gribehs ſinaht, ka Zahnis tani kambari bij tizis, tadeht ari to paſtahtifchu.

Leſdinſch deen no deenas bij eewehrojis, ka Matilde juta teeſcham leelas mihlestibas fahpes un winam ari no teeſas ſchehli bij meitas. Winſch fahla wairak eewehroht Zahní un redſeja, ka tas bija kreetnis un tiklis ſehns, kam neko newareja peemeſt. Gan bagatajs tas nebija, bet bagatibu dohd jaw Deews un tiklis zilweks jaw to peetaupa. Un nahloſchu gadu jaw bija Zahnám paſcham weeta, kas tam tad wareja pretim buht, kad winſch Matildi Zahnám dohtu, jo abu firdis bij mihlestiba weenotas un tagad juta leelas ſlumjas.

Zahnis, kaut gan Leſdini tam negribeja meitu doht, tomehr taunu prahtu pret teem netureja, nedš ari tahds bija, bet arween laipnigs bija pret wineem. Un zitadi tas ari newareja buht. Winſch mihloja ar to karſtako mihlestibu Matildi un waj fchi mihlestiba nebuhtu warejuſe ari pazeest un tauna nenemt kad winas wezaki zaur fawu zeetfirdibu winus gribeja fchliht jeb jaw bija iſſchlihrufchi. Iſta mihlestiba dauds ko panef, ka netaunajahs ne par ko, bet wifu peedoht un aſmirſt. Daudš jaunekti tahdi atrohnami, kuri gauſcham laipnigi iſleekahs, tad kad zere meitas dabuht, bet kad leekahs, ka tas ne-iſnahks, tad uf reiſi paleek tahdi, ka newar ſinaht, fur nu uf reiſi wiſa laipniba palikuſe.

Ta tad Leſdinſch apnehmahs Matildei „mihlako“ ſeemas-fwehtku wakarú dahwinahht. Winſch bija drohſchs, ka ari Zahnám tur nekas nebuhs pretim, bet ar preeku un pateizibu fanems.

Swehtku feſtdeenas wakarú tas uf Leepineem pee Zahna aiſgahja un luhdsu ka tas buhtu til labs un atnahktu preekſch eglites laika pee wina. Zahnis gan pa preekſchu ſchaubi-jahs: neſin waj buhſchoht eet, tam prahtá nahja, ka Leſdinſch negriboht tikai leeliſki iſſohboht. Bet wehlaki apdohmajees, tas fneedsa Leſdinám rohku un pateizahs par eeluhgſcham un fohtijahs ar eet. Winſch dohmaja, ziks leels tam gan buhs preeks redſeht fawu mihlu Matildi, ko ilgi nebij redſejis, un ar tahš fatizees. Kad buhtu ari kas nepatihkams ja-peedſihwo, kas par to? Kad til winſch mihlako redſejis un ar tahš fatizees.

(Uf preekſchu wehl.)

Grandi un seedi.

Almins par leezineeku.

Rahdam Leifchu grafam bija gohdigs un turklaht labi turigs fulainis, Behteris wahrda. Reis grafs eefauz fawu fulaini un us ta faka: „Es gribu, Behter, aijzeloht us ahrsemehm un tewi lihds nemt, tadeht fawahk fawas lihdsnemamas leetas, jo warbuht til pehz kahdeem gadeem mehš nahksim mahjās.“ Kā pawehlehts, tā isdarīhts. Kas bija pahrdohdams, to Behteris pahrdewa un fawu naudas = krahjumiņu gribeja nodohht kahdam draugam tuwumā paglabahht, lihds no zelošchanas mahjās pahrbraufchoht. Wīnšch ari aiseet pee fawa labaka drauga, kahda fainneela, kuru atrohđ tihrumā aram un to luhds, lai jel til labš buhdams wina naudu usglabajohht pa to laiku, lamehr ar grafa kungu pa ahrsemehm zelošchoht. Sainneeks gan gribeja fulaini peerunahht, lai tas labaki fawu naudu pilsēhtā us banku noleekoht, bet fulainis to negribedams fainneeku luhds, lai schis to naudu usglabajohht. Tā abi runadami bija nogahjuschi pee kahda leela almena netahht no ahrkla, kur fainneeks apsehšdamees no fulaina naudu fanehma un labatā eebahsa. Pehz brihtina abi schlihras un fulainis steidsahs atpalak us pili, kur no grafa to wehsti dabuja, ka fawu nodohmu efoht grohsjīs un tā tad wairs nebuhschoht us ahrsemehm braukt. Pehz kahdahm deenahm Behteris no-eet pee fawa drauga un prafatam fawu naudu atpalak. Bet neka! Sainneeks no naudas neleekahs ne sinoht. Medsedams, ka tas it nopectni apswehredams naudu noleeds, fulainis steidsahs pee fawa kunga, tam fawu nelaimi fuhdsēht. Kungs to aissuhhtā pee meera-teesnejscha. Meera-teesnejs Behtera fuhdsibū dsirdejis prafa tam pehz parahda-sihmes, us kam Behteris atbild, ka winam tahdas ne-efohht.

„Kā tad lai Juhsu fuhdsibu bes parahda-sihmes isschliwu,“ meera-teesnejs atbild, „bet fauksim fainneeku preekschā, dsirdešim, to tas atbildehs.“

Sainneekam, teefas preekschā fauktam, teef prasihhts, lai atdohdohht to winam ustizeto naudas sumu. Sainneeks saht pahr tam smeetes un atbild, ka no naudas it neka nesinoht. Nu meera-teesnejs greechahs us fuhdsētaju un tam prafa: „Nu waj tad jums neweena leezineeka nebija klahht, kad naudu eedewat?“

„Wairak leezineeku mums klahht nebija kā til ween tas augstais Deews un weens leels almins tihrumā,“ Behteris atbildeja. To dsirdejis meera-teesnejs eefauzahs: „Nu, tas jaw ir labi! eitat un tuhli atnesat almeni schurp!“ Behteris gan schelohjahs, ka almeni newarešchoht atnest, bet kad meera-teesnejs tam bahrgi ustahjahs, tad wīnšch ari dewahs us tihrumu prohjam.

Ba tam meera-teesnejs tehsedams us fainneeku fazija: „Nu, redšesim tatschu, waj wīnšch warehs to almini atnest; tas tatschu laikam til leels nebuhs, ka to newarehs panest?“

„Kur nu wīnšch to almeni atnesihš, tas jaw ir neganti leels,“ fainneeks atbildeja pasmeedamees.

„Nē, kā mums almins dereja par leezineeku!“ meera-teesnejs preezigi issauza un tad us fainneeku pagreesees teiza: „atdohd nu til to fanemto naudu; jo kad tu par to almini sini, tad ari to naudu esi panehmis!“

Luhgšchanahs wairs neko nelihdsēja, nauda bija ja-atdohd un pee tam wehl strahpe pehz likuma par flehvschanu jazeesch. J. Jakobsons.

Arweenu behdas.

Uš kahdas mahminas, kurai meita tika isprezeta un kura to glabaja kā azu-sihli un audsinaja, ka bija ko brihnetees, — us tahs nu teiza kahda draudsene, kad jaw prezibas bija no-dsertas: „Nu jums gan ir ko preezatees, jo meitu iswed.“

„Al Deews!“ mahte teiza gruhhi nopuhsdamees, „deesgan man bija ar papinu lihwis meitu audsinajohht, jo tas arweenu gribeja, lai ari tai leekoht ko strahdaht un bes darba ne-audsinajohht. Nesinu, kā ar to buhs, kur tagad winu isprezinaju; kad ween tahds pats naw kā papinšch, tad gan nabadstīei buhs gruhhi, jo pret papinu es winu aisstahweju, bet kas gan to tur aisstahwehs.“

Scho farunu noklausijees, luhdsu mihtas meitu-mahtes, lai apdohmatu, ka zilweks ir preeksch darba dsimis un tadeht fawas mihtas meitinas wis bes darba ne-audsinatu. Zil dashesai labai mahtes-meitai isprezetai ne-ectu dauds labaki un ta fewi un fawu laulatu draugu dauds wairak aplaimotu, ja jaunibā no darba kā no spohka nebuhtu behgusi. Tadeht mahtes un meitinas, leezeet wehrā, ka feeweeschu usdewums naw wis ween lepotees un ar drehbehm gresnotees, bet ka winu swehts peenahkums ir buht schaklam un dabigahm, jo til tā tahs fewi paschas un draugus warehs aplaimohht.

Teikta gan ir ta seltenite, kas fshlota,
Bet wairak buhs teizama ta meitina,
Kas strahdiga, kas schakla
Ar sawahm rehjinahm. R. M.

Klera un Kleisa farmas.

III.

Klers: Ko dohma, draudsin, waj mehš Latweeschi ešam smalki laudis, jeb ne-efam smalki laudis?

Kleifs: Lai buht smalks, kas buht smalks, bet Swingulis ir smalkaks.

Klers: Kā tā?

Kleifs: Wīnšch nekad rupji ne-atbild.

Klers: Kā tad?

Kleifs: Kā tad? — Arweenu til smalki, ka tur no rupjibas un lamajchanas ne dohmas. Wīnšch smalki atteiz sawam pretineekam: „Tahdu eelas puiku, kā tu, es til uš trako namu noraidu un durwis tew aisslehgjochu, kā katris prahtigs zilweks.“

Klers: Nebuht dohmajis, ka til smalki ari war atbildeht.

— irsa —

Wadohms gohd'-fabrigeem.

Ar tulfcheem wahrdeem nepanahstī
Neds slawu sew neds gohdibu,
Ja darbeem kreetneem ne-eeahstī
Sew gohdu kraht un gubribu.

Tahmneeks.

Atbildebams redaktehs Ernst Plates.